

Ścieżka przyrodnicza "Starorzecze Odry"

Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 im. Marii Skłodowskiej-Curie
w Jelczu-Laskowicach

Klasa V a

Serdecznie zapraszamy do odwiedzenia niezwykłej
w każdej porze roku krainy przyrodniczej.

DĄB

To okazałe drzewo liściaste z grubym, stosunkowo krótkim pniem. Ma nieregularnie powyginane konary i jest jednym z najbardziej długowiecznych i najbardziej szlachetnych drzew. W Polsce jest najczęściej wybieranym drzewem na pomniki przyrody, np. słynny w naszej okolicy Dąb Słowianin. W Polsce dęby dorastają do wysokości 50 metrów i żyją nawet do 1000 lat. Grubość pnia tego drzewa może przekraczać 3 metry! Dęby mają też mocny, rozbudowany system korzeniowy, stąd stwierdzenie

"silny jak dąb".

...w dalszą drogę kieruje Zosia :)

RUINY ZAMKU KSIĄŻĘCEGO NA WYSPIE

Wzdłuż wału należy przejść kilkaset metrów starą brukowaną drogą i docieramy do ruin Zamku Książęcego.

Początki tego zamku prawdopodobnie sięgają VI wieku, kiedy powstał tu gródek drewniano-ziemny pełniący funkcję obronną. W roku 1268 istniał tu już zamek kamienno - ceglany.

RUINY ZAMKU KSIĄŻĘCEGO NA WYSPIE

Zamek w swojej historii
przechodził z rąk do rąk.

W 1787 roku wraz z regulacją
Odry i oddaleniem jej od jej
nurtu stracił swoje znaczenie i
popadł w ruinę. Pełnił jeszcze
funkcję sądu, gorzelni z
wyszynkiem, a do końca XIX
wieku – browaru. Na przełomie
XIX i XX wieku został
kompletnie zniszczony. Dziś
pozostały po nim ruiny.

PRZEBIŚNIEG

Ta niewielka, bo osiągająca nie więcej niż 30 cm wysokości roślina, na zamkowej wyspie tworzy efektowne łany. Z każdej cebulki przed kwitnieniem wyrastają 2-3 ciemnozielone i wąskie liście-reszta rozwija się po przekwitnięciu kwiatów. Owocem jest mięsista, żółtozielona, trójkomorowa torebka. Kwiat przebiśniega jest pojedynczy, pachnący, zwisający na szypułce, wyrastającej ze szczytu łodygi. Ma śnieżnobiałą barwę.

ŁĄKA

Żegnając się z zamkiem na wyspie wracamy na wał, który otacza łąka. Wiosną bywa podmokła, latem pełna kolorów i bzyczących owadów. My byliśmy tu wczesną wiosną.

REZERWAT ŁACHA JELCZ

Obszar rezerwatu jest położony na terenach Natura 2000 - Grądy Dolnej Odry, w południowej części miasta Jelcz-Laskowice.

Rezerwat został utworzony w 1954 roku. Zajmuje 59,68 ha i obejmuje ochroną całe starorzecze Odry wraz z przylegającym lasem.

REZERWAT ŁACHA JELCZ

Jest to obszar występowania wielu cennych siedlisk z chronionymi gatunkami roślin, płazów, owadów oraz ptaków wodno - błotnych.

Spotykamy tu także zafascynowanych pięknem dzikiej natury przyrodników, "birdwatcherów", którzy godzinami wyczekują w specjalnych przebraniach, w szałasach na uchwycenie scen z życia ptaków w rezerwacie. Bywają tu też przyrodniczki ze smartfonami.

STARORZECZE

Jezioro przyrzeczne, paleomeander. To jezioro leżące na dnie doliny rzecznej, będące fragmentem jej byłego koryta i odcięte wałem przykorytowym od obecnego nurtu. Ma ono zwykle sierpowaty kształt. Starorzecza powstają najczęściej w dolinach rzek meandrujących poprzez odcięcie szyi meandru. Ulegają one jednak szybkiemu zanikowi przez zamulanie i zasypywanie osadami z wezbrań rzeki oraz przez rozrost roślinności. Ostatecznie może pozostać błotniste zagłębienie zawierające torf.

REZERWAT ŁACHA JELCZ

Zbiornik wodny posiada doskonale rozwiniętą roślinność strefową, obejmującą pas szuwarów z tatarakiem trawiastym, kosańcem żółtym i turzycami. Inne rośliny przybrzeżne jakie można tam spotkać to: psianka słodkogórz, jeżogłówka gałęzista, żabieniec babka-wodna, knieć błotna i strzałka wodna.

REZERWAT ŁACHA JELCZ

Najważniejszy i najcenniejszy przedmiot ochrony na tym obszarze, czyli stanowisko kotewki orzecha wodnego traktowane jest jako zanikające już od lat 70-tych.

ROŚLINY W REZERWACIE KOTEWKA ORZECH WODNY

Zajmuje stojące lub wodno-płynące wody, w lecie silnie nagrzane. Najlepiej rośnie w miejscach o całorocznym, ale niewielkim przepływie wody. Ma kolczaste orzechy i korzeń umocowany na dnie zbiornika. Kotewka jest rośliną jadalną, orzechy są smaczne i mają wysoką wartość odżywczą. Dawniej zjadano ją surową lub gotowaną, a po zasuszeniu robiono z niej mąkę. Była też rośliną leczniczą. W Polsce należy do roślin rzadko spotykanych, dlatego jest rośliną chronioną.

ROŚLINY WODNO-BŁOTNE W REZERWACIE

Salwinia pływająca

Kosaciec żółty

ROŚLINY WODNO-BŁOTNE W REZERWACIE

Grażel żółty

Niezapominajka błotna

PTAKI

CZAPLA SIWA

Ptaka wielkości bociana o smukłej sylwetce z długą wygiętą szyją. Młoda czapla nie ma wyrazistego rysunku na głowie i szyi. W locie różni się od bociana lub żurawia esowato wygiętą szyją i łukowato wygiętymi skrzydłami. Gniazduje kolonijnie najczęściej na drzewach, rzadziej w trzcinach. Gniazdo buduje z gałęzi. Żywi się rybami, płazami, małymi ssakami oraz wodnymi bezkręgowcami, na które cierpliwie czatuje.

PTAKI

KRZYŻÓWKA

Gatunek dużego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych. U krzyżówek ujawnia się silny dymorfizm płciowy. Kaczor ma zielono opalizującą głowę z białą obrozą na szyi. Samica ma mniej kontrastowe ubarwienie, jej pióra są beżowo-brązowe. Zasiedla wszelkiego rodzaju środowiska wodne, najczęściej na stawach i jeziorach. Unika rzek o bystrym nurcie oraz zbiorników wodnych ubogich w składniki odżywcze. Często spotykana również w miastach, gdzie bywa bardzo ufna.

PTAKI

ŁABĘDŹ KRZYKLIWY

Żyje na bagnistych brzegach płytkich jezior i stawów hodowlanych z bujnymi szuwarami, zarastającymi starorzecza, bagna i mokradła. To ptak wędrowny, w okresie przelotów zatrzymuje się na przybrzeżnych wodach morskich, zbiornikach zaporowych i rozlewiskach, chętnie żeruje na polach uprawnych. Jest to ptak chroniony.

PTAKI

ŻURAW

Smukły i wyprostowany ptak, prowadzący wędrowne życie. Podczas przelotów stada układają się w klucze lub skośne szeregi. Wydają głośnie klangor, przypominający głos trąbki, słyszany z odległości kilku kilometrów. Żyje na rozległych bagnach, torfowiskach, starorzeczach, wśród lasów. Z dala od ludzi. Żurawie są wszystkożerne, ale dominuje pokarm roślinny.

PTAKI

BOCIAN CZARNY

Jest to gatunek dużego ptaka z rodziny bocianowatych. Ma długość 95-100 cm, waży około 3 kg. Z zachowania to zupełnie inny ptak niż bocian biały. Zamieszkuje głównie lasy, swoje oblicze skrywa przed nami wysoko w koronach drzew.

PTAKI

CZAJKA

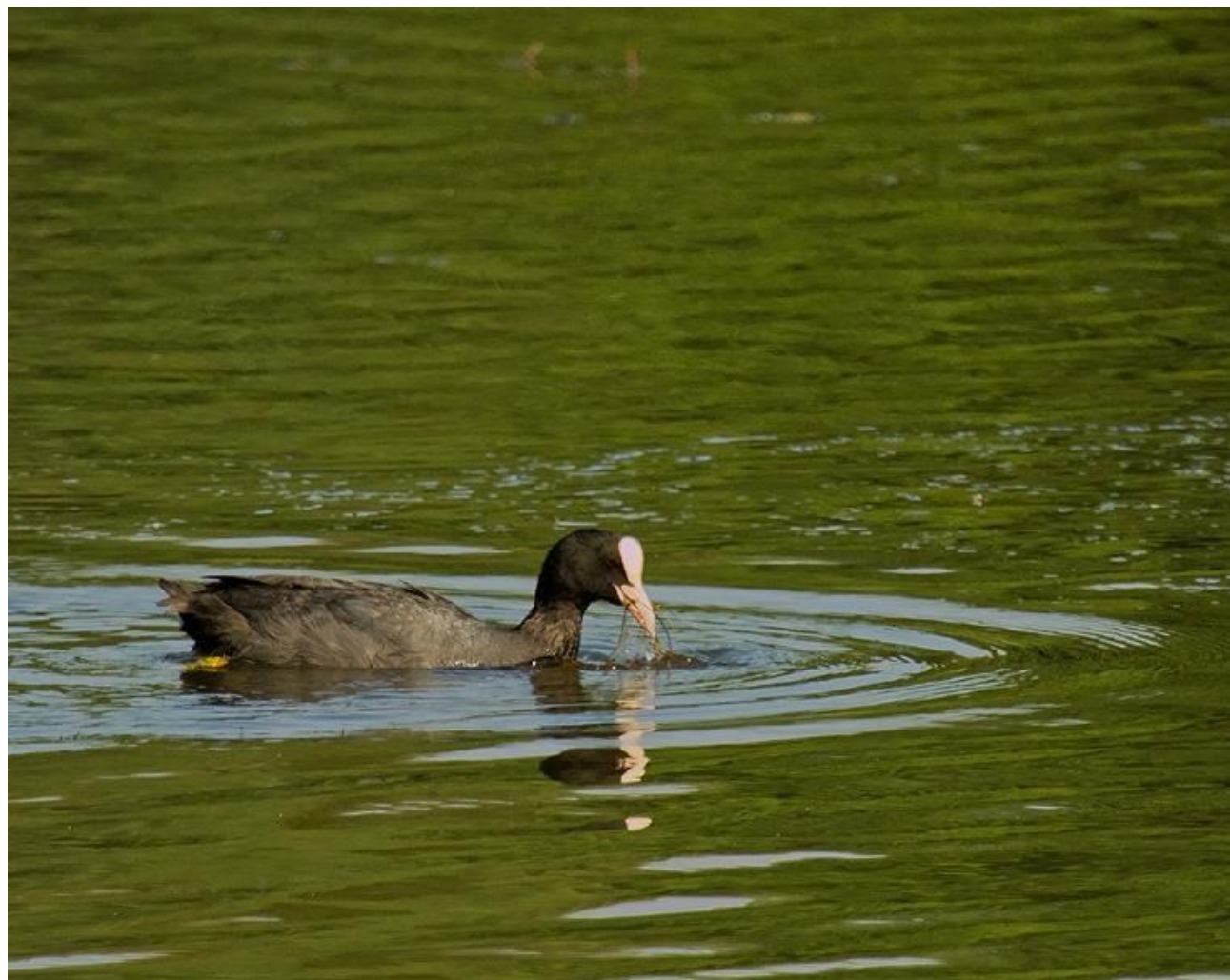
Czajka to ptak łąk i pól. Trudno sobie wyobrazić przedwiosenny krajobraz bez nich – białoczarnych z zielonkawym połyskiem na wierzchu ciała oraz zawadiackim czubkiem – które jakby wówczas wyczekują lepszych dni, przystając na kretowinach. Kiedy staje się coraz cieplej, czajki latają i wydają przy tym niesamowite dźwięki. I pomyśleć, że jeśli nie zrobimy nic, by zrównoważyć rolnictwo, tych ptaków może zabraknąć...

PTAKI

ŁYSKA

Łyska to pospolity ptak wodny, zamieszkujący głównie wody stojące, a zimą obserwowany również nad rzekami, np. w centrach wielkich miast. Przypomina niewielką czarną kaczkę z białym dziobem i czołem, ale nie jest to kaczka: ptak należy do rodziny chruścieli.

Serdecznie zapraszamy do odwiedzenia naszej Ścieżki przyrodniczej-
To prawdziwa przygoda z dziką przyrodą!

ŹRÓDŁA

Strony www:

www.przyrodniczo.pl

www.abc-ogrodow.pl

www.pixabay.com

www.wikipedia.pl

www.google.pl mapy

www.ekologia.pl

www.ptaki.info

www.uni.wroc.pl

<https://youtu.be/vY6wBDCBtzU>

Książki i przewodniki

- "Rośliny chronione w Polsce" pod red. M. Szczęśniak, J.Kubacka
- "Przewodnik po ziemi jelczańsko-laskowiczej"
Andrzej Pasternak, Krzysztof Wróblewski

Autorzy zdjęć z Jelcza-Laskowic:

- Anna Tyborowska
- Krystian Łątka
- Paweł Stępień
- Uczniowie i uczennice klasy Va